Sinhalese | සිංහල

ඔබේ නිවාස රක්ෂණයේ යමක් මග හැරී තිබේද?

ඔබේ රක්ෂණයට තාවකාලික නවාතැන්, පිරිසිදු කිරීමේ වියදම් හෝ ගංවතුර හානි ඇතුළත් වේද?

ඔබේ ප්‍රතිපත්තියේ සැලකිලිමත් විය යුතු දේ සොයා ගන්න.

areyoucovered.vic.gov.au

හිමිකම් අතහැරීම: මෙම ලේඛනයේ සපයා ඇති තොරතුරු සාමාන්‍ය තොරතුරු අරමුණු සඳහා පමණක් අදහස් කරන අතර එහි අන්තර්ගතය හෝ නිරවද්‍යතාවය මත කිසිදු විශ්වාසයක් නොතැබිය යුතුය. එය නිශ්චිත මාර්ගෝපදේශයක් නොවන අතර නීතිමය හෝ මූල්‍ය උපදෙස් සැකසීමට එයින් අදහස් නොකරයි. එමගින් ඔබේ විශේෂිත තත්වයන් හෝ අවශ්‍යතා සැලකිල්ලට නොගනී. ඔබේ පුද්ගලික තත්වයන් සම්බන්ධයෙන් ඔබට සහාය අවශ්‍ය නම්, කරුණාකර ස්වාධීන උපදෙස් ලබා ගන්න. මෙම ලේඛනයේ නිරවද්‍යතාවය සහ සම්පූර්ණත්වය සහතික කිරීමට සහ ප්‍රකාශයට පත්කළ දිනයේ ඇතුළත් සබැඳි වෙත යොමු කිරීමට සෑම උත්සාහයක්ම ගෙන ඇත.

ප්‍රකාශයට පත්කළ දිනය: 2025

වෙනත් භාෂාවලින් මෙම තොරතුරු සඳහා, **areyoucovered.vic.gov.au** වෙත පිවිසෙන්න

අන්තර්ගතයන්:

නිවාස රක්ෂණය වැදගත් වන්නේ ඇයි 4

රක්ෂණය ගැන කතා කරන්නේ කෙසේද 6

ආරම්භ කරන්නේ කොතැනින්ද 8

පියවර 1: ඔබේ අවදානම් ගැන දැන ගන්න 9

ඔබ ඔබේ අවදානම දැනගත යුත්තේ ඇයි 9
කාලයත් සමග අවදානම් වෙනස් වේ 9

පියවර 2: ඔබේ පිරිවැය ගැන දැනගන්න 10

ඔබේ නිවස නැවත ගොඩනැගීමට කොපමණ මුදලක් වැය වේද? 10
අන්තර්ගතයන් සඳහා රක්ෂණය 11

පියවර 3: ඔබේ ආවරණය ගැන දැන ගන්න 12

ගිනි ආවරණය 12
කුණාටු සහ ගංවතුර ආවරණය 12
රක්ෂණ වර්ග දෙකක් තිබේ 13
ඔබේ රක්ෂණකරුගෙන් ඇසිය යුතු ප්‍රශ්න 14
ඔබේ රක්ෂණ ඔප්පුව අලුත් කිරීමේදී පරීක්ෂා කළ යුතු දේ 15
රක්ෂණ ඔප්පු සංසන්දනය කළ යුතු ආකාරය 16

පියවර 4: හිමිකම් පෑම කරන්නේ කෙසේදැයි දැන ගන්න 18

අපදාවකින් අනතුරුව කළ යුතු දේ 18
ඔබට අවශ්‍ය වන ලියකියවිලි මොනවාද? 19
මගේ රක්ෂණ තොරතුරු නැති වී හෝ විනාශ වී ඇත්නම් කුමක් කළ යුතුද? 19
හිමිකම් ක්‍රියාවලිය අතරතුර අපේක්ෂා කළ යුතු දේ මොනවාද 20
ඔබේ හිමිකම් පෑම අනුමත වුවහොත් 22
ඔබේ හිමිකම් පෑම ප්‍රතික්ෂේප වුවහොත් හෝ ඔබ ප්‍රතිඵලය ගැන සෑහීමකට පත් නොවන්නේ නම් 22
රක්ෂණ ආරවුලක් සම්බන්ධයෙන් ඔබට උදව් අවශ්‍ය නම් 22

උපකාර සොයා ගැනීම 23

ඔබේ මූල්‍ය කටයුතු සඳහා සහාය 23
නොමිලේ සැපයෙන නීති උපදෙස් 23
යහපැවැත්ම සඳහා සහාය 23

නිවාස රක්ෂණය වැදගත් වන්නේ ඇයි

වික්ටෝරියාවේ, ඉහළ යන උෂ්ණත්වය සහ ආන්තික කාලගුණික සිදුවීම් හේතුවෙන් වැඩි නිවාස සංඛ්‍යාවකට හානි සිදු වේ.

යමක් වැරදුනහොත්, නිවැරදි නිවාස රක්ෂණයක් තිබීම මගින් ජීවිතය පහසු කළ හැකිය. වික්ටෝරියානුවන් බොහොමයකට නිවාස සහ එහි අන්තර්ගතයන් සඳහා රක්ෂණයක් ඇත - නමුත් බොහෝ විට, එය ප්‍රමාණවත් නොවේ. රක්ෂණය ඔබේ සිතට සහනයක් ලබා දෙන අතර ඔබ හදිසි අවස්ථාවක බලපෑමට මුහුණ දුන්විට මූල්‍යමය වශයෙන් නැවත ගොඩ ඒමට ඔබට උපකාරී කරයි.

බොහෝ අයට ප්‍රමාණවත් ආවරණයක් නොමැත

බොහෝ වික්ටෝරියානුවන් ඔවුන්ට ප්‍රමාණවත් රක්ෂණයක් ඇති බව විශ්වාස කරන **නමුත්, අපදාවකින් අනතුරුව සිය නිවාස නැවත ගොඩනැගීමට සහ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමට ප්‍රමාණවත් ආවරණයක් ඇත්තේ එයින් අඩකට පමණි.**

ලැව්ගිනි සහ ගංවතුර අවදානම් බොහෝ විට අවතක්සේරු කරනු ලැබේ

ඔබ නොදැනුවත්වම ඔබේ නිවස අවදානමට ලක් විය හැකිය. **අධික ගංවතුර අවදානම් ප්‍රදේශවල ජීවත්වන වික්ටෝරියානුවන්ගෙන් සියයට 84 ක් විශ්වාස කරන්නේ ඔවුන්ගේ අවදානම අඩු බවයි.**

නැවත ගොඩනැගීමේ පිරිවැය අනුමාන කිරීම දුෂ්කරය

තම නිවස නැවත ගොඩනැගීමට කොපමණ මුදලක් වැය වේදැයි නිවැරදිව ඇස්තමේන්තු කළ හැකි වන්නේ වික්ටෝරියානුවන් 5 දෙනෙකුගෙන් 1 දෙනෙකුට පමණි.

රක්ෂණය කිරීම මගින් ඔබට ඉතිරි කර ගත හැකිය

විවිධ සැපයුම්කරුවන්ගේ පිරිනමීම්වල මිල ගණන් හා ගුණාත්මකභාවය සංසන්දනය කිරීමෙන් සහ සංසන්දනය කිරීමෙන් ඔබේ නිවාස රක්ෂණ ඔප්පු පිරිවැය සියයට 20 කින් හෝ ඊට වැඩි ප්‍රමාණයකින් අඩු කරගත හැකිය. කෙසේ වෙතත්, සියලුම රක්ෂණ ඔප්පු එකම මට්ටමේ ආවරණයක් ලබා නොදෙන බවටත්, ඇතැම් අයිතම සඳහා පනවන නිශ්චිත සීමාවන් ඔප්පු තුළ ඇතුළත් වන බවටත් අනතුරු ඇඟවිය යුතුය.

රක්ෂණය ව්‍යාකූල විය හැකිය

වික්ටෝරියානුවන්ගෙන් සියයට 37 ක් පමණක් ඔවුන්ගේ රක්ෂණ ආවරණය සම්පූර්ණයෙන් තේරුම් ගන්නා අතර, සියයට 14 ක් පවසන්නේ ඔවුන් එය කිසිසේත්ම හොඳින් තේරුම් ගෙන නොමැති බවයි.

මෙම දත්ත Finity Consulting හි nsurance Market Analysis and Consumer Research (රක්ෂණ වෙළඳපොළ විශ්ලේෂණය සහ පාරිභෝගික පර්යේෂණ)- 2023 අවසාන වාර්තාවෙන් ලබාගෙන ඇත.

අදම පියවර ගන්න

ඔබේ ප්‍රතිපත්තිය සමාලෝචනය කරන්න, ඔබේ අවදානම් ගැන දැනුවත් වන්න, එමෙන්ම ඔබේ නිවස වඩා හොඳින් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා පවතින විකල්ප සංසන්දනය කරන්න.

රක්ෂණය ගැන කතා කරන්නේ කෙසේද

නිවාස රක්ෂණයට තමන්ගේම භාෂාවක් ඇත. ඔබට හමුවිය හැකි යෙදුම් කිහිපයක් මෙන්න.

1. **ලැව්ගිනි අවදානමක් ඇති ප්‍රදේශය:** ලැව්ගිනි පැනනැගී ඇති හෝ ලැව්ගිනි බලපෑමට ලක් වීමට ඉඩ ඇති ප්‍රදේශයකි.

2. **ගංවතුර අවදානමක් ඇති ප්‍රදේශය:** ගංවතුරෙන් බලපෑමට ලක් විය හැකි ප්‍රදේශයකි.

3. **ආවරණය:** ඔබේ රක්ෂණ ඔප්පුව මගින් ආවරණය කර ඇති දේපල හෝ පුද්ගලයින්, ඔබ රක්ෂණය කර ඇති අවදානම සහ ඔබ රක්ෂණය කර ඇති මුදලේ හෝ වන්දියේ ප්‍රමාණය.

4. **රක්ෂණ වාරිකය:** රක්ෂණය කිරීමට ඔබ ඔබේ රක්ෂණකරුට සෑම වසරකම ගෙවන මුදල.

5. **අලුත් කිරීම:** තවත් වසරක් සඳහා ඔබේ රක්ෂණ ඔප්පුව දිගටම පත්වාගෙන යාම. ඔබ අලුත් කිරීමේ දැන්වීම කියවා ඔබේ ආවරණයට කළ යුතු වෙනස්කම් ගැන පරීක්ෂා කළ යුතුය.

6. **අතිරික්තය:** ඔබ හිමිකම් පෑමක් කළහොත් ඔබ ගෙවන මුදල. හිමිකම් පෑමක් පියවීමට පෙර ඔබට අතිරික්තය ගෙවීමට සිදු විය හැකිය.

7. **බැහැර කිරීම්:** රක්ෂණ ඔප්පුවක් මගින් ආවරණය නොවන දේවල්.

8. **රක්ෂණ ඔප්පුව:** ඔබ රක්ෂණය කර ඇති දේ විස්තර කෙරෙන් ඔබ සහ ඔබේ රක්ෂණකරු අතර වාර්ෂික ගිවිසුම. සෑම ඔප්පුවකම Product Disclosure Statement (PDS) (නිෂ්පාදිත හෙළිදරව් කිරීමේ ප්‍රකාශයක්) අඩංගු වන අතර ඔබ එය කයවිය යුතුය. එමගින් ඔබේ ඔප්පුවේ කාල සීමාව තුළ ආවරණය වන දේ ගැන ඔබට දැනගත හැකිය.

9. **නිෂ්පාදිත හෙළිදරව් කිරීමේ ප්‍රකාශය (PDS):** රක්ෂණකරුවන් විසින් ඔබට ලබා දිය යුතු ඔබේ රක්ෂණ ඔප්පුවේ නියමයන් සහ කොන්දේසි සහිත ලේඛනයකි. මෙය වැදගත් ලේඛනයක් වන අතර ඔබ එය කියවිය යුතුය.

10. **වෙළඳපොළ වටිනාකම:** ඔබේ නිවස අද දින විකුණනු ලැබුවහොත් එහි වටිනාකම කොපමණද යන්න. මෙය කලාතුරකින් ඔබේ නිවස නැවත ගොඩනැගීමට වැය වන මුදල හා සමාන වේ. මෙය පියවීමේ මුදලට වඩා වෙනස් වේ.

11. **රක්ෂණය කළ මුදල:** ඔබ හිමිකම් පෑමක් කළහොත් ඔබේ රක්ෂණකරුට ගෙවිය හැකි උපරිම මුදල.
නිවාස රක්ෂණය සඳහා, එය ඔබේ නිවස නැවත ගොඩනැගීම සඳහා ඔබේ රක්ෂණකරු ආවරණය කරන ඉහළම මුදල වන අතර, නිවසේ අන්තර්ගතයන් සඳහා රක්ෂණය ඔබට අයත් දේවල් රක්ෂණය කර ඇති ඉහළම මුදල වේ.

12. **හිමිකම් පෑම:** දේපල හානි වැනි සිදුවීමකට මුහුණ දුන්විට, සහ ඔබ ඔබේ රක්ෂණ සමාගමෙන් ගෙවීමක් ඉල්ලා සිටින විට.

13. **කාර්යයන්ගේ විෂයපථය පිලිබඳ වාර්තාව:** ඔබේ හිමිකම් පෑම අනුමත කළහොත්, ඔබට කාර්යය විෂයපථය පිළිබඳ වාර්තාවක් ලැබෙනු ඇත අවශ්‍ය සියලුම අලුත්වැඩියා කිරීම් ගැන මෙම වාර්තාවේ දැක්වෙනු ඇත. ඔබ අත්සන් කිරීමට පෙර අලුත්වැඩියා කිරීමට හෝ ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමට අවශ්‍ය සියල්ල මෙම වාර්තාවේ දක්වා ඇති බව සහතික කර ගැනීම සඳහා වාර්තාව පරීක්ෂා කිරීම වැදගත් වේ.

14. **සමථයකට පත්කර ගැනීම:** ඔබේ හිමිකම් පෑම අනුමත කළහොත්, ඔබේ රක්ෂණකරුගෙන් ඔබට ලැබෙන දේ. ඔබේ නිවස අලුත්වැඩියා කිරීම හෝ නැවත ගොඩනැගීම ඔබේ රක්ෂණකරුට සංවිධානය කළ හැකිය, නැතහොත් එය ඔබටම සංවිධානය කර ගැනීම් සඳහා මුදල් ඔබට ලබා දිය හැකිය. ඔබට මුදල් ලබා දීම සමහර විට මුදල් ගෙවීමක් හෝ මුදල් ගෙවා සමථයකට පත් කිරීමක් ලෙස හැඳින්වේ. සමථයකට පත් කර ගැනීමේ අගය සැමවිටම වෙළඳපලේ අගය පිළිබිඹු නොකරයි.

15. **සම්බාධක පැනවීම:** ලැව්ගින්නක්, ගංවතුරක් හෝ සුළි කුණාටුවක් වැනි ස්වාභාවික ආපදාවක් ආසන්න වන විට රක්ෂණ මිලදී ගන්නා පුද්ගලයින් වැළැක්වීම සඳහා රක්ෂණකරුවන්ට නව රක්ෂණ ඔප්පු මිලදී ගැනීම සම්බන්ධයෙන් සම්බාධක පැනවිය හැකිය.

ආරම්භ කරන්නේ කොතැනින්ද

නිවාස රක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් එය ආරම්භ කළ යුත්තේ කොතැනින්ද යන්න ගැන දැනගැනීමට බලා සිටිනවාද?

නිවාස රක්ෂණය, එය වැදගත් වන්නේ ඇයි, සහ ඔබේ අවශ්‍යතා හොඳින්ම සපුරාලන රක්ෂණ ඔප්පුව ඔබ සතුව ඇති බව සහතික කර ගන්නේ කෙසේද යන්න වඩා හොඳින් තේරුම් ගැනීමට මෙම පොත් පිංච ඔබට උපකාරී වනු ඇත.

ඔබේ නිවස ආරක්ෂා කර ගැනීමට සහ එයට හානි සිදුවුවහොත් හිමිකම් පෑමක් කිරීමට ඔබට ගත හැකි පියවර හතර හරහා මෙම පොත් පිංච ඔබව මෙහෙයවනු ඇත. එක් එක් පියවර ගැන ඉගෙන ගැනීමට කාලය ගැනීම මගින් ඔබේ නිවාස රක්ෂණය කළමනාකරණය කිරීම පහසු කිරීමට උපකාරී වනු ඇත.

පියවර 1 — ඔබට ඇති අවදානම් ගැන දැන ගන්න

පියවර 2 — ඔබේ පිරිවැය ගැන දැන ගන්න

පියවර 3 — ඔබේ ආවරණය ගැන දැන ගන්න

පියවර 4 — ඔමේ හිමිකම් පෑම ගැන දැන ගන්න

පියවර 1 ඔබේ අවදානම් ගැන දැන ගන්න

ඔබ ඔබේ අවදානම දැනගත යුත්තේ ඇයි

නිවාස රක්ෂණයේදී, 'අවදානම' යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ ගංවතුරක්, කුණාටුවක් හෝ ගින්නක් වැනි අපදාවකින් ඔබේ නිවසට හානි විය හැකි බවය.

ඔබේ රක්ෂණය ආවරණය කළ යුත්තේ කුමක්ද යන්න ඔබේ අවදානමට බලපානු ඇත. ඔබ ගංවතුර අවදානමක් ඇති ප්‍රදේශයක ජීවත් වන්නේ නම්, ඔබේ රක්ෂණ ඔප්පුවේ ගංවතුර ආවරණයක් ඇති බවට වග බලා ගන්න. ඔබ ලැව්ගිනි අවදානමක් ඇති ප්‍රදේශයක ජීවත් වන්නේ නම්, ඔබේ රක්ෂණ ඔප්පුව මගින් නිවාස ගිනි ගැනීම් පමණක් නොව ලැව්ගිනිවලින් සිදුවන හානිය ද ආවරණය කරන බවට වග බලා ගන්න.

කාලයත් සමග අවදානම් වෙනස් වේ

පරිසරය සහ කාලගුණය වෙනස් වන විට, ඔබේ අවදානම් ද වෙනස් වේ.

වසර 15 කට පෙර ඔබ මිලදී ගත් නිවසක අඩු ලැව්ගිනි හෝ ගංවතුර අවදානම අඩු මට්ටමක පැවතිය ද, අවදානම කාලයත් සමග එම අවදානම වැඩි විය හැකිය. දැනට ඔබේ නිවසට බලපෑ හැකි අවදානම් දැන ගැනීම ඔබේ වගකීම වේ.

ඔබට ආසන්නයේ තිබෙන අවදානම් ගැන දැන ගැනීමට:

www.areyoucovered.vic.gov.au

1. ඉඩම් සංවර්ධනය හා ගොඩනැගිලි තැනීමට අදාළ කොන්දේසි, ඉඩම් භාවිතය සහ ඓතිහාසික දත්ත පිළිබඳ තොරතුරු සඳහා ඔබේ කවුන්සිලය සමග **සම්බන්ධ වන්න**.
2. කානු ජලාපවහන පද්ධති, ජල මට්ටම් සහ ගංවතුර සිතියම් පිළිබඳ තොරතුරු සඳහා ඔබේ ජල පෝෂක කළමනාකරණ අධිකාරිය සමග **සම්බන්ධ වන්න**.

පියවර 2 ඔබේ පිරිවැය ගැන දැනගන්න

ඔබේ නිවස නැවත ගොඩනැගීමට කොපමණ මුදලක් වැය වේද?

ඔබේ රක්ෂණය මගින් අද ඔබේ නිවස නැවත ගොඩනැගීමට වැය වන මුදල ආවරණය කළ යුතුය. වසර 10කට පෙර නිවසක් නැවත ගොඩනැගීම අද නිවසක් නැවත ගොඩනැගීමට වඩා බෙහෙවින් ලාභදායී විය හැකිව තිබුණි.

ඔබට රක්ෂණයක් තිබුණත්, ආපදාවක් සිදුවුවහොත් ඔබේ නිවස නැවත ගොඩනැගීමට එය ප්‍රමාණවත් වේද? යාවත්කාලීන කරන ලද ගොඩනැගිලි නීති, අභියෝගාත්මක ස්ථාන සහ ඉහළ යන ශ්‍රම සහ ද්‍රව්‍යමය වියදම් ඔබ සලකා බැලුවේද? කඩා ඉවත් කිරීම, පිරිසිදු කිරීම, ඇස්බැස්ටෝස් ඉවත් කිරීම, කවුන්සිල ගාස්තු සහ ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පී සහ මිනින්දෝරු සේවා සඳහා අමතර වියදම් දැරීමට ද සිදුවිය හැකිය. නැවත ගොඩනැගීමක් සිදු කරන අතරතුර දී ඔබට තාවකාලික නවාතැන් අවශ්‍ය විය හැකිය.

ඔබගේ නිවස නැවත ගොඩනගා ගැනීමට කොපමණ මුදලක් වැය වේදැයි දැන ගැනීමට අවශ්‍යද?

www.areyoucovered.vic.gov.au වෙත පිවිසෙන්න

පියවර 2 ඔබේ පිරිවැය ගැන දැනගන්න

අන්තර්ගතයන් සඳහා රක්ෂණය

නිවසේ අන්තර්ගතයන් සඳහා රක්ෂණය මගින් ඔබේ ගෘහ භාණ්ඩ හානි වුවහොත්, නැති වුවහොත් හෝ සොරකම් කළහොත් ඒවා ආවරණය කරයි. ඔබේ නිවසේ අන්තර්ගතයන් සඳහා රක්ෂණය මගින් ඔබ සතු සියලු දේවල් ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ පිරිවැය ආවරණය කරන බවට වග බලා ගන්න.

ඔබට අයත් දේවල් සහ ඒවායේ වටිනාකම ලැයිස්තුගත කරමින් ආරම්භ කරන්න - මුළුතැන්ගෙයි අයිතමවල සිට ඔබේ ගබඩාවේ ඇති මෙවලම් දක්වා. ප්‍රතිසංස්කරණ, නව ගෘහ භාණ්ඩ හෝ නව උපකරණ වැනි ඕනෑම වැඩිදියුණු කිරීමකින් පසුව ඔබේ ප්‍රක්ෂණ ඔප්පුව යාවත්කාලීන කිරීමට මතක තබා ගන්න. බොහෝ අය මෙම වෙනස්කම් අමතක කිරීම් හේතුවෙන් ඔබට හිමිකම් පෑමක් කිරීමට අවශ්‍ය වන විට ඔබට අඩු රක්ෂණයක් ලබා දිය හැකිය.

ඔබට අයිති සියල්ල ගැන සිතන්න. ඔබේ ඇඳුම් මෙන්ම ඔබේ තණකොළ කපන යන්ත්‍රය සහ උපාංග වැනි අයිතම ඇතුළත් කරන්න. මෙවලම් වැනි ඇතැම් අයිතම සඳහා වන යම් බැහැර කිරීම් හෝ සීමා සීමාවන් පිළිබඳව ඔබ දැනුවත් විය යුතුය. ඔබේ සියලුම රක්ෂණ ඔප්පු එකම රක්ෂණ සමාගමක වුවද, ඔබේ මෝටර් රථයට සිදුවන හානිය සාමාන්‍යයෙන් ඔබේ නිවසට සහ එහි අන්තර්ගතයන් සඳහා ලබා ගෙන ඇති රක්ෂණයට අයත් නොවන වෙනත් රක්ෂණ ඔප්පුවක් යටතේ ආවරණය කිරීමට අවශ්‍ය වනු ඇත.

www.areyoucovered.vic.gov.au හි ඇති අන්තර්ගතයන් සඳහා වන කැල්කියුලේටරය ප්‍රතිස්ථාපන පිරිවැය ඇස්තමේන්තු කිරීමට ඔබට උපකාරී වේ.

කුලී නිවැසියන් සඳහා උපදෙස්

ඔබේ දේපළ ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා නිවසේ අන්තර්ගතයන් සඳහා රක්ෂණයක් ලබා ගත හැකි බව ඔබ දැන සිටියාද? ඔබේ කුලී දේපළ ජීවත්වීමට නුසුදුසු තත්වයට පත් වුවහොත්, සමහර රක්ෂණ ඔප්පු මගින් නවාතැන් ස්ථානයක් (තාවකාලික නවාතැනක්) සඳහා මුදල් ගෙවීමට උපකාරී කරයි. විවිධ රක්ෂණ ඔප්පු සංසන්දනය කිරීම හොඳ අදහසකි.

ප්‍රයෝජනවත් උපදෙස්:

ඔබ පදිංචියට යන විට, ඔබ නිවාස සඳහා රක්ෂණයක් ලබා ගන්නා විට සහ ඔබ නිවාස වැඩිදියුණු කිරීම් සිදු කරන විට, ඔබේ නිවසේ සහ එහි අන්තර්ගතයන්ගේ ඡායාරූප ගන්න. හිමිකම් පෑමක් සිදු කරන විට ඔබට ඒවා යොමු කළ හැකි වන පරිදි මෙම ඡායාරූප ආරක්ෂිත ස්ථානයක තැන්පත්කර තැබීමට මතක තබා ගන්න.

පියවර 3 ඔබේ ආවරණය ගැන දැන ගන්න

ඔබේ ආවරණය තේරුම් ගැනීම යන්නෙන් අදහස් වන්නේ ඔබේ රක්ෂණයට ඇතුළත් වන සහ බැහැර කරන දේ හරියටම දැන ගැනීමය. එවිට ඔබ නිසි ලෙස ආරක්ෂා වී ඇති බවට ඔබට සහතික විය හැකිය.

සියලුම ප්‍රතිපත්ති එක හා සමාන නොවේ, නැතහොත් සමාන ආවරණ ප්‍රමාණයක් ඇතුළත් නොවේ. ඔබ ඔබේ රක්ෂණ ඔප්පුව සමාලෝචනය කර එමගින් කුමන දේවල් සඳහා ඔබව ආවරණය කරන්නේ ද යන්න දැන ගැනීම වැදගත් වේ.

ගිනි ආවරණය

බොහෝ නිවාස රක්ෂණ ඔප්පු මගින් ලැව්ගිනි ඇතුළු ගින්නෙන් සිදු කරන හානි ආවරණය කරයි. නමුත් එයට උණුසුම, දුම හෝ අළු වැනි සෘජු ගිනිදැල් සම්බන්ධ නොවන හානි ඇතුළත් නොවිය හැකිය. සමහර රක්ෂණ ඔප්පුවල විවිධ බැහැර කිරීම් තිබිය හැකිය:

- ඔබේ රක්ෂණ ඔප්පුව මිලදී ගැනීමෙන් පැය 72 කට අඩු කාලයකදී ඇතිවන ගිනි ගැනීම්.
- හිතාමතාම සිදු කරන ගිනි තැබීම්.
- නොසැලකිලිමත්කම හෝ ආරක්ෂක නීති නොසලකා හැරීම නිසා ඇතිවන ගිනි ගැනීම්.

ඔබගේ රක්ෂණ ඔප්පුව මගින් ගිනි හානි සඳහා ආවරණය වන දේ සහ ආවරණය නොවන දේ දක්වනු ඇත.

කුණාටු සහ ගංවතුර ආවරණය

ගංවතුර ආවරණය සැමවිටම රක්ෂණ ඔප්පුවකට ඇතුළත් නොවේ - දෙවරක් පරීක්ෂා කිරීම හොඳ අදහසකි.

ඕනෑම තැනක, ඕනෑම වේලාවක දී ගංවතුර ඇතිවිය හැකිය. ඔබ ජල මාර්ගයක් අසල ජීවත් නොවුනත්, ඔබේ ප්‍රදේශයේ ගංවතුර ඇතිවිය හැකිය. ගංවතුර ආවරණය සලකා බලන විට මතක තබා ගත යුතු දේ වන්නේ:

- ගංවතුර ආවරණය කුණාටු ආවරණයට වඩා වෙනස් බව. ඔබේ රක්ෂණකරුගෙන් එක් එක් දෙය අර්ථ දක්වා ඇති ආකාරය ගැන විමසන්න. බොහෝ නිවාස රක්ෂණ ඔප්පු මගින් කුණාටු නිසා සිදුවන හානි ආවරණය කරයි. කෙසේ වෙතත්, බොහෝ රක්ෂණ ඔප්පු මගින් විවෘත ජනේල හෝ දොරවල් හරහා ජලය ඇතුළු වීම, හෝ නිවසේ පෙර පැවති ගැටලු නිසා සිදුවන හානි ආවරණය නොකරයි.
- ඔබේ රක්ෂණ ඔප්පුව අහම්බෙන් අවලංගු වීම වළක්වා ගැනීම සඳහා ඔබේ නිවසේ සාමාන්‍ය නඩත්තු කටයුතු නිතිපතා සිදු කිරීම වැදගත් වේ.

පියවර 3 ඔබේ ආවරණය ගැන දැන ගන්න

රක්ෂණ වර්ග දෙකක් තිබේ

1 ඇස්තමේන්තු කළ මුදල් වටිනාකම සඳහා ආවරණය

ඔබේ නිවසට හානි සිදුවුවහොත් හෝ විනාශ වුවහොත් ඔබේ රක්ෂණකරු ගෙවීමට එකඟ වී ඇති උපරිම මුදල. මෙම මුදල සාමාන්‍යයෙන් ඔබේ නිවසේ වටිනාකම මත පදනම් වන අතර එය හිමිකම් පෑමකදී ඔබේ රක්ෂණකරුගෙන් ඔබට ලැබිය හැකි උපරිම මුදල වේ.

2 සම්පූර්ණ ආදේශන ආවරණය

ඔබේ නිවස අලුත්වැඩියා කිරීමේ හෝ නැවත ගොඩනැගීමේ සම්පූර්ණ පිරිවැය එහි මුල් තත්ත්වයට පත් කිරීමට ඔබේ රක්ෂණකරු එකඟ වූ විට, ඌන රක්ෂණ අවදානම අඩු කරයි. මෙම ආවරණය සැමවිටම ලබා නොදෙන අතර එය සාමාන්‍යයෙන් ඉහළ පිරිවැයකින් යුක්ත වේ .

ප්‍රයෝජනවත් උපදෙස්:

ඔබේ රක්ෂණ ඔප්පුව සහ Product Disclosure Statement (PDS) (නිෂ්පාදිත හෙළිදරව් කිරීමේ ප්‍රකාශය) මගින් ඔබට තිබෙන්නේ ඇස්තමේන්තු කල් මුදල් වටිනාකම සඳහා ආවරණයක් ද නැතිනම් සම්පූර්ණ ආදේශන ආවරණයක් ද යන්න ඔබට පැහැදිලි කරනු ඇත.

පියවර 3 ඔබේ ආවරණය ගැන දැන ගන්න

ඔබේ රක්ෂණකරුගෙන් ඇසිය යුතු ප්‍රශ්න

ප්‍රශ්නය: මගේ රක්ෂණ ඔප්පුව මගින් ආවරණය කරන්නේ මොනවාද?
ගංවතුර, ගිනි, කුණාටු හෝ වෙනත් ආපදාවන්ට එරෙහිව ආරක්ෂාව එහි ඇතුළත් වන්නේ ද?

ප්‍රශ්නය: ආපදාවක් අර්ථ දක්වන්නේ කෙසේද?
මගේ රක්ෂණ ඔප්පුවේ 'ගංවතුර' හෝ 'කුණාටුව' වැනි යෙදුම් අර්ථ දක්වන්නේ කෙසේද?

ප්‍රශ්නය: මට තිබෙන්නේ රක්ෂණය කළ මුදල් ආවරණයක් ද , නැතහොත් සම්පූර්ණ ආදේශන ආවරණයක් ද?
එය රක්ෂණය කළ මුදලක් නම්, එමගින් මගේ නිවස නැවත ගොඩනගා ගැනීමේ සම්පූර්ණ පිරිවැය ආවරණය කරයිද?

ප්‍රශ්නය: මගේ නිවස ජීවත් වීම සඳහා නුසුදුසු නම් මට තාවකාලික නවාතැනක් ලැබෙනවා ද?
මගේ රක්ෂණ ඔප්පුවේ කුලියට හෝ හෝටලයක නවාතැන් ගැනීම ආවරණය කරන්නේ ද? එහි සුරතල් සතුන්ට නවාතැන් පහසුකම් ලබාදීම ඇතුළත් වන්නේ ද?

ප්‍රශ්නය: පිරිසිදු කිරීමේ වියදම් ඇතුළත් වන්නේ ද?
ගංවතුරකින්, ගින්නකින් හෝ කුණාටුවකින් හානි වූ පසු සුන්බුන් ඉවත් කිරීම සඳහා රක්ෂණ ඔප්පුව මගින් ගෙවනු ලැබේද?

ප්‍රශ්නය: බැහැර කිරීම් මොනවාද?
රක්ෂණ ඔප්පුව මගින් ආවරණය නොවන නිශ්චිත අයිතම හෝ තත්වයන් මොනවාද?
ප්‍රශ්නය:

ප්‍රශ්නය: සමහර හිමිකම් පෑම් සඳහා කෙරෙන ගෙවීම් සඳහා සීමාවන් තිබේද?
අලුත්වැඩියා හෝ ප්‍රතිස්ථාපන පිරිවැය කුමක් වුවත්, සමහර රක්ෂණ ඔප්පු මගින් හිමිකම් පෑම් සඳහා කුණාටු හානි සඳහා ඩොලර් 5,000 ක් දක්වා ආවරණය කිරීම වැනි සීමාවන් නියම කරයි.

ප්‍රශ්නය: අතිරික්තය යනු කුමක්ද?
රක්ෂණකරු ඉතිරි මුදල ආවරණය කිරීමට පෙර ඔබ විසින් ඔබේම මුදලින් කොපමණ මුදලක් ගෙවිය යුතුද?

ප්‍රශ්නය: මගේ රක්ෂණ ඔප්පුව නැවත ගොඩනැගීම සඳහා වැයවෙන අමතර වියදම් ආවරණය කරන්නේ ද?
උදාහරණයක් ලෙස, කඩා ඉවත් කිරීම, ඇස්බැස්ටෝස් ඉවත් කිරීම, කවුන්සිල ගාස්තු හා ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පීන් සහ මිනින්දෝරුවන් වැනි වෘත්තිකයන්ගේ සේවාවන්.

ප්‍රයෝජනවත් උපදෙස්:

රක්ෂණකරුවෙකුගේ කාර්යභාරයේ කොටසක් වන්නේ රක්ෂණ ඔප්පු හිමියන්ට උපකාර කිරීමයි. ඔබේ රක්ෂණ ඔප්පුව පිළිබඳව ඔබට ප්‍රශ්න ඇත්නම්, ඔබේ රක්ෂණකරු සමග සම්බන්ධ වී ඒ ගැන පැහැදිලි කරන ලෙස ඔවුන්ගෙන් ඉල්ලා සිටින්න.

ඔබේ රක්ෂණ ඔප්පුව අලුත් කිරීමේදී පරීක්ෂා කළ යුතු දේ

- [ ] **මගේ රක්ෂණ ඔප්පුව සැබෑ අවදානම් ආවරණය කරන්නේ ද?**
ගංවතුර හෝ ගින්න වැනි ඔබේ අවදානම දැනගෙන එය ඔබේ රක්ෂණ ඔප්පුව මගින් ආවරණය වන බවට වග බලා ගන්න.

- [ ] **මට ප්‍රමාණවත් ආවරණයක් තිබේද?**
ඔබට රක්ෂණය කළ මුදල් ආවරණයක් තිබේ නම්, නැවත ගොඩනැගීමේ පිරිවැය වෙනස් වී ඇත්දැයි පරීක්ෂා කරන්න. ඒවා එසේ වී ඇත්නම්, ඔබ ඔබේ ආවරණය සකස් කළ යුතුය. ඔබේ නිවස නැවත ගොඩනැගීමට හෝ ඔබේ පෞද්ගලික බඩු බාහිරාදිය ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමට කොපමණ මුදලක් වැය වේද යන්න සොයා ගැනීමට **www.areyoucovered.vic.gov.au** වෙත පිවිසෙන්න.

- [ ] **මා මගේ නිවසට වැඩිදියුණු කිරීම් කර තිබේද?**
ඔබේ ආවරණය ඔබේ නිවස නැවත ගොඩනැගීමේ නව වටිනාකම මත පදනම් වන පරිදි ඔබ ඔබේ නිවසට සිදු කර ඇති වෙනස්කම් ගැන ඔබේ රක්ෂණකරුට පවසන්න. ඔබේ නිවස වැඩිදියුණු කිරීමෙන් එය ස්වාභාවික විපත් වලින් වඩා හොඳින් ආරක්ෂා වීමට අවස්ථාවක් තිබේ - එයින් අදහස් වන්නේ ඔබේ වාරිකය අඩු විය හැකි බවය.

- [ ] **මගේ ප්‍රතිපත්ති නියමයන් වෙනස් වී තිබේද?**
ඕනෑම යාවත්කාලීන කිරීම් සඳහා ඔබේ අලුත් කිරීමේ දැන්වීම ප්‍රවේශමෙන් කියවන්න.

- [ ] **මගේ අතිරික්ත මුදලේ ප්‍රමාණය තවමත් මට නිවැරදි වන්නේ ද?**
ඔබේ අතිරික්තය සකස් කිරීම ඔබේ වාරිකයට බලපෑ හැකිය. එබැවින් එය ඔබේ වත්මන් අවශ්‍යතා සහ අයවැයට ගැලපෙන බවට වග බලා ගන්න.

ප්‍රයෝජනවත් උපදෙස්:

සෑම වසරකම ඔබේ රක්ෂණ ඔප්පුව සමාලෝචනය කිරීමට මතක් කිරීමක් සකසන්න. ඔබේ ආවරණය යාවත්කාලීනව තබා ගැනීම, යමක් වැරදුනහොත් ඔබ ආරක්ෂා වී ඇති බව සහතික කිරීමට උපකාරී වේ.

පියවර 3 ඔබේ ආවරණය ගැන දැන ගන්න

රක්ෂණ ඔප්පු සංසන්දනය කරන්නෙන් කෙසේද

රක්ෂණකරුවන් මාරු කිරීම මුදල් ඉතිරි කර ගැනීමට සහ වඩා හොඳ ගනුදෙනුවක් ලබා ගැනීමට හොඳම ක්‍රමවලින් එකක් වේ. පර්යේෂණවලින් පෙන්නුම් කරන්නේ බොහෝ වික්ටෝරියානු නිවාසවලට විවිධ මිල ගණන් හා ගුණාත්මකභාවය සංසන්දනය කිරීම මගින් ඔවුන්ගේ නිවාස රක්ෂණ වාරිකයෙන් අවම වශයෙන් **සියයට 20ක්** ඉතිරි කර ගත හැකි බවයි.

නිවැරදි රක්ෂණකරු සහ නිවැරදි ප්‍රතිපත්තිය තෝරා ගැනීමට ඔබට උපකාරී වන උපදෙස් කිහිපයක් මෙන්න:

- ☐ **රක්ෂණ ඔප්පුවෙන් ආවරණය කරන දේ පරීක්ෂා කරන්න:** එය ගංවතුර, ගිනි සහ කුණාටු වැනි ස්වාභාවික විපත් ආවරණය කරන්නේද? ඔබ ඉහළ අවදානමක් සහිත ප්‍රදේශයක සිටින්නේ නම්, ස්වභාවික විපත් එකක් හෝ කිහිපයක් සඳහා ඔබව නිසි ලෙස ආවරණය කර තිබේද?
- ☐ **ඇතුළත් කිරීම් සහ බැහැර කිරීම් පරීක්ෂා කරන්න:** ආවරණය කර ඇති දේ සහ නොකළ දේ සහ ඔබට අවශ්‍ය දේ සහ අවශ්‍ය නොවන දේ ඔබ දන්නා බව සහතික කර ගන්න.
- ☐ **රක්ෂණ වාරික පරීක්ෂා කරන්න:** එක හා සමාන ආවරණයයක් සඳහා වෙනත් රක්ෂණකරුවන් අය කරන දේ සොයා බලන්න.
- ☐ **හිමිකම් පෑමේ සීමාවන් පරීක්ෂා කරන්න:** විවිධ වර්ගයේ හිමිකම්පෑම් සඳහා රක්ෂණකරුවන් ගෙවන උපරිම මුදල සොයා බලන්න.
- ☐ **ඔබේ අතිරික්තය සලකා බලන්න:** බොහෝ රක්ෂණකරුවන් ඔබේ අතිරික්තය සකස් කිරීමට ඔබට ඉඩ සලසයි. ඉහළ රක්ෂණ වාරිකයක් සහිත අඩු අතිරික්තයක් හෝ අඩු වාරිකයක් සහිත ඉහළ අතිරික්තයක් තිබීමේ ප්‍රතිලාභය තක්සේරු කර බලන්න.
- ☐ **රක්ෂණ ඔප්පු ඒකාබද්ධ කිරීම ගැන සලකා බලන්න:** සමහර රක්ෂණකරුවන් ඔබේ නිවස සහ එහි අන්තර්ගතයන් සඳහා රක්ෂණය ඒකාබද්ධ කිරීමට ඔබට ඉඩ සලසයි. මෙය වෙන් වෙන් රක්ෂණ ඔප්පු දෙකක් තිබීමට වඩා ලාභදායී විය හැකිය.

SES RESC
SES
RESCUE

පියවර 4

හිමිකම් පෑම කරන්නේ කෙසේදැයි දැන ගන්න

අපදාවකින් අනතුරුව කළ යුතු දේ

1. **ආරක්ෂිතව සිටින්න**
ඔබේ නිවස ජලයෙන් යට වී ඇත්නම්, සැමවිටම ප්‍රවේශම් වන්න. විදුලි කාර්මිකයෙකු, ගිනි නිවන නිලධාරියෙකු හෝ කවුන්සිල ගොඩනැගිලි පරීක්ෂකවරයෙකු වැනි විශේෂඥයෙකු එසේ කිරීම ආරක්ෂිත බව තහවුරු කරන තුරු ඔබේ නිවසට ඇතුළු වීම හෝ විදුලිය සක්‍රිය කිරීම නොකරන්න. ගංවතුර සිදුවීමක් සිදු වූ පසු ඔබේ නිවසේ ව්‍යුහයට ජලයෙන් සිදුවන හානිය, දිලීර වර්ධනය වීම සහ ආහාර නරක් වීම පිළිබඳව දැනුවත් වන්න. වාහනයට ජලයෙන් හානි සිදුවී ඇත්නම් එය ධාවනය නොකරන්න.

2. **ඔබේ රක්ෂණකරු සමග සම්බන්ධ වන්න**
හිමිකම් පෑමේ ක්‍රියාවලිය සහ තාවකාලික නවාතැන් සහ ඔබට අවශ්‍ය නම් හදිසි අලුත්වැඩියාවන් වෙත ප්‍රවේශ වන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳ උපදෙස් ලබා ගන්න. ඔබේ තාවකාලික නවාතැන දික්කර ගැනීමට අවශ්‍ය නම්, ඔබේ නවාතැන් කාලය අවසන් වීමට අවම වශයෙන් මාස තුනකට පෙර ඔබේ රක්ෂණකරු සමග කතා කළ යුතුය.

3. **ඡායාරූප ගන්න**
පිරිසිදු කිරීමට පෙර, ඡායාරූප ලබා ගෙන සියලුම හානි ලැයිස්තුගත කරන්න.

4. **ඔබේ නිවස ආරක්ෂිත කරගෙන ඔබේ දේපළ තවදුරටත් හානි වීමෙන් ආරක්ෂා කරන්න**
ඔබේ නිවස සහ ඔබට අයත් දේවල් වැඩියෙන් හානියට පත්වීමෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීමට ආරක්ෂිත සහ සාධාරණ පියවර ගන්න. හානි නොවූ අයිතම ආරක්ෂිත ස්ථානයකට (ආවරණය කළ හෝ උස් බිම් වැනි) ගෙනයාම හෝ ඒවා මත අවුරනයක් දැමීම මෙයට ඇතුළත් විය හැකිය.

5. **ඔබට ආරක්ෂිතව කළ හැකි නම්, ඔබේ නිවස පිරිසිදු කරන්න**
රෙදි කච්චිචි සහ කාපට් වැනි සෞඛ්‍ය අවදානමක් ඇති කළ හැකි හානියට පත් අයිතම ඔබේ නිවසින් ඉවත් කරන්න. සෞඛ්‍ය අවදානමක් ඇති කරන්නේ නම් මිස, අලුත්වැඩියා කළ හැකි අයිතම ඉවතට නොදමන්න. හානියට පත් ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍යවල ඇස්බැස්ටෝස් හෝ වෙනත් උපද්‍රව අඩංගු විය හැකි බැවින් ඒවා අසලට නොයන ලෙස අපි නිර්දේශ කරන්නෙමු.

පියවර 4 හිමිකම් පෑම කරන්නේ කෙසේදැයි දැන ගන්න

ඔබට අවශ්‍ය වන ලියකියවිලි මොනවාද?

- [ ] **සම්බන්ධතා තොරතුරු:** ඔබේ රක්ෂණකරු හෝ ඔබේ රක්ෂණ තැරැව්කරු සඳහා තොරතුරු.

- [ ] **රක්ෂණ ඔප්පුවේ අංක:** අදාළ ප්‍රතිපත්ති අංක සහ ලියකියවිලි.

- [ ] **හැඳුනුම්පත:** ඔබේ හැඳුනුම්පත සහ යම් මුරපද හෝ ඔබේ රක්ෂණකරු සමග ඇති ඔබේ ගිණුම හා සම්බන්ධ ආරක්ෂක ප්‍රශ්න.

මගේ රක්ෂණ තොරතුරු නැති වී හෝ විනාශ වී ඇත්නම් කුමක් කළ යුතුද?

ඔබට ඔබේ රක්ෂණකරුගේ නම මතක නම්, ඔවුන් අමතා ඔබේ විස්තර (ඔබේ නම, ලිපිනය සහ උපන් දිනය) ලබා දෙන්න. එවිට ඔවුන්ට ඔබට උදව් කිරීමට හැකි වන අතර ඔබට ඔබේ රක්ෂණ ඔප්පුවේ පිටපතක් ඉල්ලා සිටිය හැකිය.

ඔබ ඔබේ රක්ෂණකරුගේ නම නොදන්නේ නම්, හොඳ උපදෙසක් වන්නේ ඔබේ බැංකු යෙදුම තුළ ඇති ඔබේ ඊමේල් ඉතිහාසය හෝ බැංකු ගනුදෙනු ගැන සොයා බැලීමයි.

ප්‍රයෝජනවත් උපදෙස්:

ඔබගේ සියලු වැදගත් ලියකියවිලි කාලගුණයට ඔරොත්තු දෙන සහ ගින්නට ඔරොත්තු දෙන බෑගයක හෝ සේප්පුවක ගබඩා කර ඇති බවට වග බලා ගන්න. ඔබ ගින්නක් හෝ ගංවතුර අවදානමක් ඇති ප්‍රදේශයක ජීවත් වන්නේ නම් මෙය විශේෂයෙන් වැදගත් වේ.

පියවර 4 හිමිකම් පෑම කරන්නේ කෙසේදැයි දැන ගන්න

හිමිකම් පෑමේ ක්‍රියාවලිය අතරතුර අපේක්ෂා කළ යුතු දේ

1. ඔබේ රක්ෂණකරු අමතන්න

හැකි ඉක්මනින් ඔබේ රක්ෂණකරු සමග සම්බන්ධ වන්න. මේ අවස්ථා වේ දී ඔබ හානිය පිළිබඳ සියලු විස්තර දැන සිටීම අවශ්‍ය නොවේ. ඔබට ඔබේ හිමිකම් පෑම මාර්ගගතව, දුරකථනයෙන් හෝ පෞද්ගලිකව ආරම්භ කළ හැකිය. ඔබේ රක්ෂණකරුට ඔබේ හිමිකම් පෑම සැකසීමට කොපමණ කාලයක් තිබේද යන්න පිළිබඳ තොරතුරු **financialrights.org.au/factsheet/insurance-claim-delay** වෙති සොයාගත හැකිය.

2. ඔබේ නිවස ආරක්ෂිත කර ගන්න

පිරිසිදු කිරීමට පෙර, ඔබේ රක්ෂණකරු සමග කතා කරන්න. ඔබේ හිමිකම් පෑම සඳහා සිදු වී ඇති හානියේ ඡායාරූප සහ වීඩියෝ ලබා ගන්න. ඔබේ රක්ෂණකරු විසින් සුන්බුන් ඉවත් කිරීම, විදුලි පරිපථ හුදකලා කිරීම හෝ වහලය මත අවුරනයක් දැමීම වැනි හානි තවදුරටත් ඇතිවීම වැළැක්වීම සඳහා හදිසි අලුත්වැඩියාවන් සංවිධානය කිරීමට ඉඩ තිබේ. ඔබේ නිවසට නැවත ඇතුළු වීමට පෙර ඔබට විදුලි කාර්මිකයෙකු හෝ පරීක්ෂකයෙකු අවශ්‍ය විය හැකිය.

3. හානි තක්සේරු කිරීම

හානිය පරීක්ෂා කර එයට හේතුව කුමක්දැයි සොයා ගැනීමට ඔබේ රක්ෂණකරු විසින් කෙනෙකු යවනු ඇත. ව්‍යුහාත්මක හානි වැනි බරපතල ගැටලු සඳහා ඉංජිනේරුවන් හෝ වෙනත් විශේෂඥයින් අවශ්‍ය විය හැකිය.

4. හිමිකම් පෑම පිළිබඳ තීරණය

ඔබේ රක්ෂණ ඔප්පුව සහ විශේෂඥ වාර්තා මත පදනම්ව ඔබේ හිමිකම් පෑම පිළිගන්නේද නැද්ද යන්න ඔබේ රක්ෂණකරු විසින් තීරණය කරනු ඇත.

- අනුමත වුවහොත්, ඔවුන් විසින් අවශ්‍ය කරන අලුත්වැඩියා කිරීම් හෝ නැවත ගොඩනැගීම් විස්තර කරන **කාර්යයන්ගේ විෂය පථය** පිළිබඳ ලේඛනයක් සපයනු ඇත.
- මෙම ලේඛනය ප්‍රවේශමෙන් කියවන්න - අලුත්වැඩියා කිරීම අතරතුර දී වැඩි හානියක් සිදු වී ඇති බව සොයා ගතහොත් එය වෙනස් විය හැකිය.

5. හිමිකම් පෑම සමාලෝචනය කිරීම

ඔබ ඔබේ රක්ෂණකරුගේ තීරණය ගැන අසතුටින් සිටින්නේ නම්, ඔබට ඔබේ හිමිකම් පෑම සමාලෝචනය කරන ලෙස ඉල්ලා සිටිය හැකිය.

6. හිමිකම් පෑම සමථයකට පත් කිරීම

ඔබේ රක්ෂණකරු විසින් පහත දැක්වෙන විකල්පවලින් එකක් ලබා දෙනු ඇත:

අ. **අලුත්වැඩියා කිරීම, ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම හෝ නැවත ගොඩනැගීම:** කොන්ත්‍රාත්තු, කාල රේඛාවන් සහ අනුමැතීන් ඇතුළුව ක්‍රියාවලිය කළමනාකරණය කිරීමට ඉදිකිරීම්කරුවෙකුට පැවරීම.

ආ. **මුදල් ගෙවා සමථයකට පත් කිරීම:** මුදල් ගෙවා සමථයකට පත් කිරීමක් යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ රක්ෂණ සමාගම අලුත්වැඩියාවන් සඳහා සෘජුවම ගෙවීම වෙනුවට, අලුත්වැඩියාවන් ඔබම හැසිරවීමට ඔබට මුදල් ලැබෙන බවයි. කෙසේ වෙතත්, ඔබ විසින් බලපත්‍රලාභී ඉදිකිරීම්කරුවෙකු භාවිතා කළ යුතු අතර සියලු නියාමනයන් අනුගමනය කළ යුතුය. නැත්නම් ඔබේ නිවස අනාගතයේදී රක්ෂණය කිරීමට නොහැකි වීමට ඉඩ ඇත. මුදල් ගෙවා සමථයකට පත් කිරීමක් පිළිගැනීමට පෙර, පිරිනමන ලද මුදල සියලු අලුත්වැඩියාවන් ආවරණය කරන්නේ ද යන්න පරීක්ෂා කිරීම වැදගත් වේ. විවිධ බලපත්‍රලාභී ඉදිකිරීම්කරුවන්ගෙන් මිල සඳහන් කිරීම් ලබා ගැනීම වඩාත් සුදුසුය. මුදල් ගෙවා සමථයකට පත් කිරීම පිළිගත යුතුද යන්න තීරණය කිරීමට ඔබට උපකාරී වීම සඳහා ස්වාධීන මූල්‍ය උපදෙස් ලබා ගැනීමට ද ඔබට අවශ්‍ය විය හැකිය.

මුදල් ගෙවා සමථයකට පත් කිරීම

මතක තබා ගන්න:

මුදල් ගෙවා සමථයකට පත් කිරීම ගැන ප්‍රවේශමෙන් සලකා බැලීම වැදගත් වේ. මුදල් ගෙවා සමථයකට පත් කිරීමක් භාර ගන්නේද යන්න තීරණය කිරීමට ඔබට උපකාර කිරීම සඳහා ඔබට ස්වාධීන මූල්‍ය උපදෙස් ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය විය හැකිය. මුදල් ගෙවා සමථයකට පත් කිරීමෙන් ලැබෙන මුදල අවශ්‍ය අලුත්වැඩියා කිරීම් ආවරණය කරන්නේ ද යන්න ගැන සොයා බැලීම ඉතා වැදගත් වේ.

විවිධ බලපත්‍රලාභී ඉදිකිරීම්කරුවන්ගෙන් මිල සඳහන් කිරීම් කිහිපයක් ලබා ගැනීම වඩාත්ම සුදුසුය.

ප්‍රයෝජනවත් උපදෙස්:

සාමාන්‍ය රක්ෂණ ව්‍යවහාර සංග්‍රහයේ (**insurancecouncil.com.au/code-of-practice**) ඔබේ හිමිකම් පෑම සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කරන විට රක්ෂණකරුවන් කළ යුතු දේ සඳහන් කර ඇත. ඔබේ හිමිකම් තත්ත්වයන් පිලිබඳ තීරණ ගැනීම සහ යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා කාල රාමු මෙහි ඇතුළත් වේ.

පියවර 4 හිමිකම් පෑම කරන්නේ කෙසේදැයි දැන ගන්න

ඔබේ හිමිකම් පෑම අනුමත කර ඇත්නම්

ඔබේ හිමිකම් පෑම අනුමත කර ඇත්නම්, ඔබේ නිවසට කළ යුතු වැඩ විස්තර කරන වාර්තාවක් ඔබට ලැබෙනු ඇත. ප්‍රතිස්ථාපනය කරන්නේ හෝ අලුත්වැඩියා කරන්නේ කුමක්ද සහ නොකළ යුත්තේ කුමක්ද යන්න දැන් ගැනීමට වාර්තාව ප්‍රවේශමෙන් කියවන්න. වාර්තාව ගැන ඔබ සෑහීමකට පත් නොවන්නේ නම්, ඔබේ රක්ෂණකරු අමතන්න. ඔබ පිරිනැමීම ගැන සෑහීමකට පත් වන්නේ නම් සහ නියමයන්ට එකඟ වන්නේ නම්, ඔබේ රක්ෂණකරු කාර්යය කළමනාකරණය කිරීමට, ඔබට මුදල් ගෙවා සමථයකට පත් කිරීමක් පිරිනැමීමට හෝ මෙම විකල්ප දෙකම පිරිනැමිය හැකිය.

ඔබේ හිමිකම් පෑම ප්‍රතික්ෂේප වුවහොත් හෝ ඔබ ප්‍රතිඵලය ගැන සෑහීමකට පත් නොවන්නේ නම්

පාරිභෝගිකයන්ට හිමිකම් පෑමේ ක්‍රියාවලිය අතරතුර ඕනෑම අවස්ථාවක දී රක්ෂණකරු වෙත පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

ඔබේ හිමිකම් පෑම ප්‍රතික්ෂේප වුවහොත් හෝ ඔබ සෑහීමකට පත් නොවන්නේ නම්, රක්ෂණකරු එයට හේතුව පැහැදිලි කළ යුතු අතර පැමිණිල්ලක් ගොනු කරන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳ තොරතුරු ඔවුන් විසින් ඔබට ලබා දිය යුතුය. ඔබ ඔබේ රක්ෂණකරුට පැමිණිල්ලක් කළත් ඔබ තවමත් සෑහීමකට පත්නොවන්නේ නම්, ඔබට Australian Financial Complaints Authority (AFCA) (ඔස්ට්‍රේලියානු මූල්‍ය පැමිණිලි අධිකාරිය) වෙත **1800 931 678** ඔස්සේ හෝ **info@afca.org.au** හරහා ඊමේල් පණිවුඩයක් ඔස්සේ පැමිණිලි කළ හැකිය.

රක්ෂණ ආරවුලක් සම්බන්ධයෙන් ඔබට උදව් අවශ්‍ය නම්

මූල්‍ය උපදේශනය යනු මූල්‍ය දුෂ්කරතා අත්විඳින හෝ අවදානමට ලක් වී ඇති පුද්ගලයින් සඳහා නොමිලේ, රහස්‍ය සහ විනිශ්චය-රහිත ලෙස සැපයෙන සේවාවකි. ආදායම් මූලාශ්‍රය, වීසා තත්ත්වය හෝ පදිංචි තත්ත්වය මත පදනම්ව ප්‍රවේශ සීමාවන් පනවා නොමැත.

ඔබට හෝ ඔබ දන්නා කෙනෙකුට සිත්තැවුල් ඇති කරන ණයක් හෝ බිල්පතක් තිබේ නම්, ඔවුන්ට මූල්‍ය උපදේශකයෙකු සමග වන රහසිගත හමුවීමක් ඔස්සේ ප්‍රතිලාභ ලබාගත හැකිය. මූල්‍ය උපදේශකයින්ට රක්ෂණ ආරවුල් සම්බන්ධයෙන් උපදෙස් ලබා දිය හැකිය.

- **Financial Counselling Victoria (වික්ටෝරියාවේ මූල්‍ය උපදේශනය):** www.fcvic.org.au/get-help වෙත පිවිසෙන්න, නැත්නම් 03 9663 2000 අමතන්න.
- **National Debt Helpline (ජාතික ණය උපකාරක සේවාව):** www.ndh.org.au/financial-counselling වෙත පිවිසෙන්න, නැත්නම් 1800 007 007 අමතන්න.

Australian Financial Complaints Authority (ඔස්ට්‍රේලියානු මූල්‍ය පැමිණිලි අධිකාරිය)

www.afca.org.au
1800 931 678
info@afca.org.au

උපකාර සොයා ගැනීම

Red Cross, **St Vincent de Paul**, **The Salvation Army** සහ **Wesley Mission** වැනි පුණ්‍යායතනවලට ආහාර, නවාතැන් සහ ගෘහ භාණ්ඩ සඳහා උදව් කිරීමට හැකි වීමට ඉඩ ඇත.

ඔබේ මූල්‍ය කටයුතු සඳහා සහාය

- **ඔබේ ප්‍රාදේශීය කවුන්සිලය අමතන්න:** හදිසි අවස්ථාවක දී ඔවුන්ට ඔබව ප්‍රාදේශීය සහාය සේවා සමග සම්බන්ධ කළ හැකිය. ඔබේ ප්‍රාදේශීය කවුන්සිලය **vic.gov.au/know-your-council/** වෙතින් සොයා ගන්න
- **බැංකු සහ රක්ෂණ සමාගම්:** ඔබට මුදල් පිළිබඳ ගැටලු තිබේ නම් ඔබට උදව් කළ හැකි විශේෂ කණ්ඩායම් ඔවුන් සතුව ඇත. ඔබේ මූල්‍ය ආයතනය අමතන්න, නැත්නම් ඔවුන්ගේ වෙබ් අඩවියේ 'මූල්‍ය දුෂ්කරතා' අංශය වෙත යන්න.
- **National Debt Helpline (ජාතික ණය උපකාරක සේවාව):** www.ndh.org.au/financial-counselling වෙත පිවිසෙන්න, නැත්නම් 1800 007 007 අමතන්න.
- **Financial Counselling Victoria (වික්ටෝරියාවේ මූල්‍ය උපදේශනය):** www.fcvic.org.au/get-help වෙත පිවිසෙන්න, නැත්නම් 03 9663 2000 අමතන්න.
- **Anglicare Victoria:** www.anglicarevic.org.au/our-services/financial-counselling/ වෙත පිවිසෙන්න, නැත්නම් 03 9412 6133 අමතන්න.
- **Good Shepherd No Interest Loan Scheme (NILS):** පොලී රහිත ණය, වියදම් සඳහා ගෙවීමට ආරක්ෂිත සහ දැරිය හැකි ක්‍රමයක් විය හැකිය. උපකරණ, ගෘහ භාණ්ඩ, මෝටර් රථ අලුත්වැඩියා කිරීම්, තාක්ෂණය, හෝ සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතා වැනි අත්‍යවශ්‍ය දේවල් සඳහා ඩොලර් 2,000 දක්වා ණය ලබා ගන්න. නිවාස වියදම් හෝ ස්වාභාවික ආපදා ප්‍රතිසාධනය සඳහා ඩොලර් 3,000 දක්වා ණය ලබා ගන්න. මෙම ණය සහ සුදුසුකම් පිළිබඳ වැඩිදුර තොරතුරු සඳහා: **www.goodshep.org.au/services/nils/** වෙත පිවිසෙන්න.

නොමිලේ සැපයෙන නීති උපදෙස්

ඔබට නොමිලේ උපදෙස් ලබා ගැනීමට සුදුසුකම් තිබිය හැකිය:

- **Financial Rights Legal Centre (මූල්‍ය අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ නීති මධ්‍යස්ථානය):** www.financialrights.org.au වෙත පිවිසෙන්න, නැත්නම් 1300 663 464 අමතන්න.
- **Consumer Action Law Centre (පාරිභෝගික ක්‍රියාකාරී නීති මධ්‍යස්ථානය):** www.consumeraction.org.au වෙත පිවිසෙන්න
- **Disaster Legal Help Victoria (වික්ටෝරියාවේ ආපදා නීති සහාය):** www.disasterlegalhelp.org.au වෙත පිවිසෙන්න, නැත්නම් 1800 113 432 අමතන්න.

යහපැවැත්ම සඳහා සහාය

- **Mental Health and Wellbeing (මානසික සෞඛ්‍ය සහ යහපැවැත්ම):** නොමිලේ මානසික සෞඛ්‍ය සහාය සඳහා, **www.partnersinwellbeing.org.au** වෙත පිවිසෙන්න, නැත්නම් **1300 375 330** අමතන්න. ඔබට යොමු කිරීමක් හෝ Medicare කාඩ්පතක් අවශ්‍ය නොවේ.
- **Family Domestic Violence (පවුල් ගෘහස්ථ හිංසනය):** පවුල් සහ ගෘහස්ථ හිංසනය හෝ ලිංගික අපයෝජන සම්බන්ධයෙන් සහාය ලබා ගැනීම් සඳහා ජාතික මට්ටමේ පැය 24 පුරා ක්‍රියාත්මක වන උපකාරක සේවාවකි. **1800 737 732** ඔස්සේ 1800 RESPECT අමතන්න.
- **Lifeline:** චිත්තවේගීය පීඩාවකින් පෙළෙන ඕනෑම අයෙකු සඳහා ජාතික මට්ටමේ පැය 24 පුරා ක්‍රියාත්මක උපකාරක සේවාවකි. **13 11 14** අමතන්න, නැත්නම් **www.lifeline.org.au** වෙත පිවිසෙන්න

VICTORIA
State Government

areyoucovered.vic.gov.au